

ŚLADAMI JANA DOBROGOSTA KRASIŃSKIEGO

Węgrowski mecenas i dobrodziej

Jan Dobrogost Krasinski urodził się 10 czerwca 1639 roku. Był synem Jana Kazimierza Krasinskiego i Urszuli z rodu Grzybowskich. Po jej śmierci żoną ojca J.D. Krasinskiego została Franuzka Amata Andrea Andrault.

To właśnie ona wychowała Jana Dobrogosta i nauczyła go miłości do sztuki i kultury. Młody Krasinski studiował prawo za granicą. Dużo podróżował. Był otwartym i tolerancyjnym człowiekiem. Jan Dobrogost Krasinski to jeden z najwybitniejszych przedstawicieli

baroku w Polsce, znawca sztuki, hojny mecenas i fundator. Od 1669 roku był właścicielem Węgrowa. Wybudował w naszym mieście dwie świątynie, a także założył w 1711 roku seminarium księży bartoszków. W 1713 roku w pobliskim Krasnym Dworze ufundował drewnianą kaplicę.

Urzędy i zaszczyty

J. D. Krasinski piastował ważne funkcje w państwie. Był m.in. starostą łomżyńskim, sztumskim, marszałkiem sejmików generalnych, posłem na sejm.

Koniec pewnej epoki!

Jan Dobrogost Krasinski zmarł 21 lutego 1717 roku. Został pochowany w krypcie kościoła ojców reformatów w Węgrowie.

Agata Ręczkowska

WYBITNI PRZEDSTAWICIELE RODU KRASIŃSKICH

Jan Kazimierz Krasiński

Ojciec Jana Dobrogosta Krasińskiego to Jan Kazimierz Krasiński herbu Ślepowron. Urodził się on w 1607 r. w Ciechanowie, a zmarł w 1669 r. Był dyplomata, dworzaninem oraz ochmistrem

królewicza Karola Ferdynanda. Od 1634 roku pełnił funkcję podkomorzego

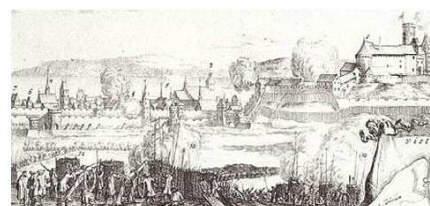
ciechanowskiego, zaś od 1648 - piastował urząd kasztelana warszawskiego.

W 1650 roku został wojewodą płockim. W latach 1658-1668 pełnił funkcję podskarbiego wielkiego koronnego. W 1661 roku został

pułkownikiem królewskim. Był również starostą Łomży, Nowego Miasta, Korczyna, Przasnysza i Parczewa.

Katarzyna Gierłowska

Okres węgrowski w życiu J.K. Krasińskiego

Jako gorliwy katolik, sposobiąc się do walki

z innowiercami, sprowadził do miasta zakon ojców franciszkanów reformatów.

Przeznaczył dużą kwotę pieniędzy na zbudowanie klasztoru dla tego zgromadzenia, jednakże rychła śmierć nie pozwoliła mu na rozpoczęcie budowy. Jan Kazimierz Krasiński został pochowany w podziemiach kościoła w Krasnem, gdzie spoczywali jego przodkowie.

Izabela Sadowska

Kariera wojskowa Jana Kazimierza Krasińskiego

Walczył z Tatarami i Kozakami pod Żwańcem (1653r) oraz ze Szwedami pod Modlinem (1655r). W czasie potopu szwedzkiego dowodził wojskami polskimi w bitwie pod Nowym Dworem. Stał na czele polskich komisarzy, którzy w 1656 roku zawarli z Rosją rozejm w Niemieży. W 1664r. kupił Węgrów od Bogusława Radziwiłła.

KULTURA BAROKU

MUZYKA BAROKOWA

W XVII w. nastąpiły rewolucyjne zmiany zarówno w teorii, jak i praktyce muzycznej. Zapoczątkowało je skomponowanie w 1597r.

pierwszej opery zatytułowanej „Dafne” przez Jacopo Periego. Rozkwitła

muzyka świecka, instrumentalna (zwłaszcza smyczkowa i organowa), wielogłosowa i operowa. Charakterystyczne cechy muzyki baroku to ekspresyjność,

roźnorodne środki wyrazu, bogata stylistyka, elementy wywołujące wrażenie ruchu. W tym okresie wyodrębniło się również kilka nowych form muzyki instrumentalnej.

Olga Arusztowicz

Formy muzyczne

Pasja - utwór muzyczny oparty na ewangelicznym tekście o męce Chrystusa.

Oratorium -

monumentalny utwór wokally - instrumentalny, o tematyce przeważnie religijnej.

Opera - utwór

dramatyczny, przeznaczony do wystawiania na scenie, składający się

z partii wokalnych, instrumentalnych, czasem też baletowych.

Wariacje - utwór muzyczny, w którym występują zmiany tematu, melodii i harmonii, **Fuga** - instrumentalny lub wokally utwór polifoniczny, w którym poszczególne głosy kolejno podejmują temat.

Sonata - instrumentalny utwór muzyczny, składający się z trzech lub czterech odrębnych części.

Olga Arusztowicz

Najwybitniejsi Kompozytorzy

Jan Sebastian Bach

(ur. 21 marca 1685 r. w Eisenach, zm. 28 lipca 1750 r. w Lipsku), kompozytor niemiecki, jeden z najwybitniejszych artystów w dziejach muzyki.

Georg Friedrich Heandel

(ur. 23 lutego 1685 w Halle, zm. 14 kwietnia 1759 w Londynie), kompozytor i organista niemieckiego pochodzenia, uznawany za najwybitniejszego twórcę muzyki późnego baroku.

KULTURA BAROKU

MICHAŁ ANIOŁ PALLONI

Michał Anioł Palloni urodził się w 1637r. w Campi Bisenzio pod Florencją. Był wybitnym artystą epoki baroku. Na zaproszenie Jana Dobrogosta Krasieńskiego przybył do Węgrowa.

Mistrz podjął tu pracę nad freskami w kościele farnym oraz poreformackim.

W bazylice namalował m.in. „Nauczanie Madonny”, „Ukrzyżowanie”, „Czyściec” i „Patronki Polski”. Natomiast w klasztorze powstały: „Kościół Triumfujący”, „Wypędzenie z Raju”,

„Chrzest Chrystusa”. Michał Anioł zmarł w 1713r. w Węgrowie. Został pochowany w podziemiach kościoła poreformackiego. Freski artysty to prawdziwy unikat, więc warto je obejrzyć. Jego dzieła

znajdują się także w pałacu króla Jana III Sobieskiego w Wilanowie.

Magdalena Tarapata

Portret naszego patrona

W nawie bocznej węgrowskiej fary znajduje się portret Jana Dobrogosta Krasieńskiego. Powstał on w 1712 roku i został namalowany przez Michała Anioła Palloniego. W 1877 roku malarz Dawid Pacewicz na zlecenie ówczesnego proboszcza, Ignacego Jemielitty, dokonał jego konserwacji. Pierwotnie portret ten był znacznie większy. Obraz przedstawia patrona naszej szkoły jako bogato

ubranego dostojnika na tle pałacowego wnętrza. Po lewej stronie obrazu, w oknie, widać

rynek w Węgrowie, na który wskazuje Dobrogost. W okresie, gdy powstało dzieło, fundator węgrowskich świątyń był schorowany i miał problemy z poruszaniem się. Istnieją jeszcze inne portrety naszego patrona. Jeden z nich znajduje się w pałacu w Wilanowie.

Małgorzata Cejmer

FUNDACJE JANA DOBROGOSTA KRASIŃSKIEGO

Rozmowa z proboszczem parafii pod wezwaniem Wniebowzięcia NMP w Węgrowie

Bazylika Mniejsza w Węgrowie to jeden z najpiękniejszych kościołów barokowych na Mazowszu. Historię świątyni zna doskonale ksiądz Leszek Gardziński, który od pięciu lat jest proboszczem parafii pw. NMP.

Jakie pamiątki związane z fundatorem i jego rodziną znajdują się w naszej świątyni?

W prawej nawie wisi majestatyczny portret Jana Dobrogosta Krasińskiego, który wskazuje ręką swoje dzieła - kościoły i węgrowski rynek. Obraz został poddany renowacji z okazji 300. rocznicy konsekracji świątyni, która miała miejsce w 1711 roku. Tuż przy ołtarzu głównym, z lewej strony, znajduje się w srebrnej urnie serce fundatora, natomiast naprzeciwko umieszczone jest serce

jego syna, Stanisława Bonifacego Krasińskiego.

Daniel Piotrowski

Czy wiesz, że...

Cennym zabytkiem węgrowskiej fary jest Lustró Twardowskiego. Krasińscy ofiarowali je jako dar dla kościoła w Węgrowie już na początku XVII W.

1997 roku papież Jan Paweł II nadał węgrowskiej świątyni tytuł Bazyliki Mniejszej.

Wielce zasłużonym dla węgrowskiej fary był **ksiądz Kazimierz Czarkowski**. Urodził się w 1888 r. we wsi Koczera nad Bugiem.

Wspólnie z Eugeniuszem Leszczyńskim odkryli pod

Do Węgrowa przybył 1 VI 1933 r. i pozostał tu aż do śmierci. Przed II wojną światową przeprowadził konserwację barokowych fresków i malowideł wykonanych przez Michała Anioła Palloniego.

warstwą farby portret bpa A. Wyhowskiego. Za prace konserwatorskie otrzymał w 1937r. od prezydenta Ignacego Mościckiego Złoty Krzyż Zasługi. **Iza Sadowska**

FUNDACJE JANA DOBROGOSTA KRASIŃSKIEGO

Zespół poreformacki w Węgrowie - historia kościoła i parafii

Gdy Jan Kazimierz Krasiński stał się właścicielem Węgrowa, wydał polecenie budowy kościoła i klasztoru. Prace rozpoczęto 9 maja 1675 roku, a zakończono w 1693 roku. Początkowo wzniesiono drewnianą świątynię, jednak niedługo potem dobudowano murowany klasztor.

Podczas wojny północnej (1700-1721) budynek został zniszczony przez armię szwedzką. W jego miejscu

na zlecenie J. D. Krasińskiego postawiono nowy, murowany kościół, którego budowę ukończono w 1706 roku. W 1864 roku klasztor został zamknięty na skutek represji po powstaniu styczniowym (1863-1864), a w 1892 r.

Rosjanie na pierwszym piętrze założyli cerkiew prawosławną. W późniejszych czasach w klasztorze mieściła się szkoła oraz siedziba straży pożarnej. W 1922 r. reformaci zrzekli się praw własności do klasztoru i kościoła na rzecz

diecezji podlaskiej. W 1994 roku biskup drohiczyński utworzył parafię pod wezwaniem św. Piotra z Alkantary i św. Antoniego z Padwy. **Katarzyna Postek**

Architektura klasztoru

Po wejściu do kościoła zauważamy przepiękny dębowy ołtarz pochodzący z ok. 1690 r. Na dole jest kunsztownie zdobiony, u góry natomiast - zwieńczony płaskorzeźbą symbolizującą Boga Ojca. W centrum ołtarza widzimy krucyfik. Postać cierpiącego Jezusa zadziwia swą naturalnością. Projektantem i głównym wykonawcą tego ołtarza był znakomity ówczesny artysta - Andreas Schluter.

Bez wątpienia Kościół poreformacki w Węgrowie jest cennym zabytkiem baroku.

Świadczą o tym wspaniałe rzeźby, płaskorzeźby, freski i awangardowe epitafium fundatora. Wykonali je znakomici artyści: Michał Anioł Palloni, Tylman z Gameren i Andreas Schluter. Dzięki rodowi Krasińskich nasze miasto ma się czym chlubić nie tylko w Polsce, ale również w Europie.

Maciej Chrupek

FUNDACJE JANA DOBROGOSTA KRASIŃSKIEGO

Freski w kościele poreformackim

W kościele pod wezwaniem św. Piotra z Alkantary i św. Antoniego z Padwy znajduje się dziewięć malowideł ściennych autorstwa Michała Anioła Pallonia, jednego z najwybitniejszych artystów epoki baroku.

Palloni malował znakomite freski. Swoje umiejętności zaprezentował, dekorując

na zlecenie Jana Dobrogosta Krasińskiego węgrowskie świątynie. W głównej kopule kościoła poreformackiego znajduje się fresk przedstawiający Kościół Triumfujący. W czterech narożnikach sklepienia widzimy: „Stworzenie Świata”, „Wypędzenie z Raju”, „Nadanie Przykazań” i „Chrzest Chrystusa”. W czterech kopułach kaplic bocznych znajdują się malowidła podporządkowane ich wezwaniom. W kaplicy św. Marii Magdaleny (pierwsza od wejścia na lewo) widnieje „Uczta u Szymona”, a w kaplicy św. Józefa (druga w lewej nawie) możemy zobaczyć

„Zasłubiny Marii Panny ze św. Józefem”. W pierwszej kaplicy po prawej stronie, poświęconej św. Antoniemu, znajduje się malowidło ukazujące apoteozę tego świętego, a w drugiej - zobaczymy fresk pt. „Śmierć św. Piotra z Alkantary”. Znamcy sztuki zwracają także uwagę

na malowidła w narożnikach ilustrujące sceny z biblijnych przypowieści.

Maciej Chrupek

Pałac Rzeczypospolitej w Warszawie

J.D. Krasiński to nie tylko fundator budowli sakralnych, ale

również obiektów świeckich. Jednym z nich jest barokowy Pałac Krasińskich zwany Pałacem Rzeczypospolitej. Został on wybudowany w latach 1677-1695 na polecenie Krasińskiego, który był wówczas wojewodą płockim.

Genialny projektant

Pałac zaprojektował Tylman z Gameren, jeden z najlepszych architektów w Europie. W 1765r. budynek został zakupiony przez rząd Rzeczypospolitej i przeznaczony na siedzibę Komisji Skarbowej Koronnej.

Katarzyna Gierłowska

JAN DOBROGOST KRASIŃSKI - OBROŃCA RZECZPOSPOLITEJ

Jan Dobrogost Krasiński pod Wiedniem

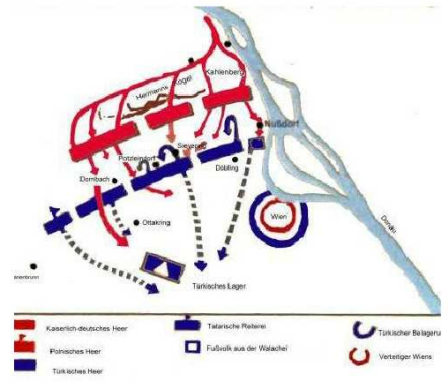
Bitwa pod Wiedniem rozegrała się 11-12 września 1683 r. Doszło wówczas do starcia pomiędzy wojskami polsko - austriackimi, a armią Imperium Osmańskiego. Na mocy przymierza król Polski i cesarz Austrii zobowiązali się do pomocy militarnej w wypadku najazdu tureckiego.

Dowódcą wojsk chrześcijańskich był Jan III Sobieski, a żołnierzami Imperium Osmańskiego dowodził Kara Mustafa.

16 lipca 1683 roku wojska osmańskie otoczyły silnie ufortyfikowany Wiedeń. Obrona miała do dyspozycji 11 tysięcy żołnierzy, prawie 5 tysięcy straży miejskiej oraz silną artylerię. Turcy natychmiast przystąpili do oblężenia. Załoga broniła się przez cały lipiec i sierpień, ale po dwóch miesiącach ciężkich starć liczebność obrońców zmalała do 5 tysięcy żołnierzy. Po szybkiej mobilizacji wojsk polskich Jan III Sobieski wyruszył na odsiecz oblężonemu Wiedniowi. Decydująca bitwa rozpoczęła się 12 września. Król

Sobieski miał do dyspozycji 70 tysięcy polskich i austriackich żołnierzy, a Kara Mustafa dysponował 138 tysiącami. Główną rolę w bitwie odegrała polska husaria (ciężkozbrojna konnica). Dzięki jej szarży wojska zjednoczone zwyciężyły. W odsieczy wiedeńskiej brał udział właściciel Węgrowa

Jan Dobrogost Krasiński z własną chorągwią husarską, liczącą około 80 żołnierzy.

Maciej Chrupek

Nie tylko wybitny mecenas sztuki

Jan Dobrogost Krasiński nie tylko bywał w świątynie. Po zniszczeniach, jakich doznał Węgrowa w czasie wieku klęsk żywiołowych oraz wojen, hojnie wspomagał mieszkańców miasta. Opiekował się również

szpitalem węgrowskim i zamierzał sprowadzić do niego siostry

Charitatis (siostry miłosierdzia), by zajmowały się chorymi i biednymi. Jego śmierć zniweczyła te zamiary.

Maciej Chrupek

Sprowadzenie księży komunistów do Węgrowa

W 1703 roku podczas wojny północnej w naszym mieście spłonął kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny. Jan Dobrogost Krasziński zlecił Carlowi Ceroniemu odbudowanie świątyni w stylu barokowym według projektu Tylmana z Gameren. Zarządanie świątynią powierzył księżom komunistom. Zostali oni sprowadzeni do Polski za czasów Jana III Sobieskiego w 1685 roku.

Zgromadzenie to zostało założone przez Bartłomieja Hozhausera w 1640 r.

Zakonników należących do tej wspólnoty nazywano bartolomitami lub komunistami, a w Polsce bartoszkami. Zajmowali się edukacją oraz pełnili posługę kaznodziejską i spowiedniczą. Bartolomici ślubowali zrzeczenie się wszelkiej osobistej własności na rzecz ogółu. Dochody ze swojej działalności składali do wspólnej kasy Parafii w Węgrowie bartolomici objęli w 1711 roku. W tym samym roku w październiku w Krasnym Dworze został podpisany akt

fundacyjny. Uroczystość tę uświetnili polscy biskupi, hetman polny litewski, regent kancelarii większej koronnej oraz starosta litewski i mielnicki. Akt zobowiązywał księży komunistów do posługiwania religijnego w kościele farnym, a także do prowadzenia

seminarium duchownego i szkół świeckich w Węgrowie.

Maciej Gorczyca

Księża komuniści zobowiązani byli do prowadzenia seminarium oraz szkół świeckich. Seminarium rozpoczęło działalność w 1711 r. Zajmowało

Później utworzono także oddział retoryki. Szkoła znajdowała się

11 pomieszczeń w pawilonie zachodnim odbudowanego probostwa. Rozwinęło się w XVIII wieku, kształcąc rocznie 10 kleryków. Szkoła początkowo posiadała dwa oddziały: nauk niższych i gramatyki łacińskiej.

w środkowym skrzydle budynku i zajmowała 12 pomieszczeń na górze i tyle samo na dole. Posiadała też bibliotekę, teatr, jadalnię, kuchnię i spiżarnię.

Maciej Gorczyca

Jan Dobrogost Krasiński - obrońca ewangelików w Węgrowie

Z dokumentów opisujących dzieje Węgrowa wynika, iż nasze miasto zamieszkane było przez katolików, ewangelików i wyznawców judaizmu. Szczególnie tolerancyjne rządy B. Radziwiłła sprawiły, że Węgrów rozwijał się harmonijnie. Jednakże w siłę wzrosło wyznanie ewangelickie, co spowodowało zatargi z katolikami. Sytuacja gruntownie uległa zmianie, gdy właścicielem miasta został Jan Kazimierz Krasiński. Jako gorliwy katolik rozpoczął walkę z innowiercami. W tym też celu postanowił sprowadzić zakon

ojców reformatów, a na budowę klasztoru tego zgromadzenia przeznaczył dużą sumę pieniędzy.

Reformaci zaczęli gorliwie spełniać swe obowiązki. Dochodziło do niszczenia zborów ewangelickich, podburzania katolików przeciwko ewangelikom. W 1678 roku został spalony drewniany zbor undowany przez Radziwiłłów. Nie spodobało się to J. D. Krasińskiemu.

Jako świątobliwy katolik, ale zdecydowany przeciwnik brutalnej i bezwzględnej walki z różnowiercami, zażądał śledztwa, aby wykryć sprawców podpalenia. Wstawił się także u biskupa łuckiego w sprawie odbudowania przez ewangelików zboru. Kościółek ten został wzniesiony w ciągu

jednej doby (taki był warunek biskupa) i przetrwał do dziś. Znajduje się na cmentarzu ewangelickim w Węgrowie.

Herb Krasińskich

Herbem rodu Krasińskich jest Ślepowron. Ten znak rodowy pochodzi z okresu dynastii Piastów. Najwcześniejsze wzmianki o nim odnajdujemy w 1224 r. Na błękitnym polu znajduje się skierowana otworem w dół srebrna podkowa ze złotym krzyżem kawalerskim, na którym umieszczony jest czarny kruk ze złotym pierścieniem w dziobie. Elementy herbu Ślepowron znajdują się w węgrowskich kościołach, które ufundował J.D.Krasiński. W parafii pw. św. Piotra z Alkantary i św. Antoniego

z Padwy zdobią one wieżę kościoła, kolumny w nawie bocznej oraz awangardowe epitafium fundatora.

W Bazylice Mniejszej herb Krasińskich został umieszczony na kopułach kaplic bocznych i w kopule transeptu. W prawym jego skrzydle znajduje się naddrzwiowe epitafium nagrobne. Herb dostrzec można również na wieżyczkach kościelnych Bazyliki Mniejszej.

Paulina Boruc

FUNDACJE JANA DOBROGOSTA KRASIŃSKIEGO

Bazylika Mniejsza w Węgrowie to kościół pod wezwaniem NMP oraz świętych - Piotra, Pawła, Andrzeja i Katarzyny. Usytuowany jest on przy wschodniej pierzei rynku. Parafia węgrowska była erygowana w 1414 roku przez biskupa Piotra Pełkę. Powstała z części parafii liwskiej i należała do diecezji łuckiej. W czasie reformacji kościół zajęli protestanci i dopiero w 1597 roku odzyskali go katolicy. Spłonął w 1685 roku. Został odbudowany dzięki finansowemu wsparciu rodu Krasińskich.

Murowana świątynia, która przedtrwała do naszych czasów, została wzniesiona w latach 1701-1709

wg projektu Tylmana z Gameren. Trójnawowa budowla zbudowana jest na planie prostokąta, przykryta sklepieniem kolebkowo krzyżowym. Nawy boczne są znacznie węższe od głównej. Fasadę świątyni zdobią typowo barokowe elementy: trójkątny szczyt zwieńczony krzyżem

łacińskim oraz figury świętych apostołów Piotra i Pawła. Po bokach znajdują się dwie charakterystyczne wieżyczki gotyckie pozostałe z dawnego kościoła obronnego. Oryginalną formę ma ołtarz

główny z początku XVIII wieku z unikatowym malowanym i złożonym kurdybanem.

Olga Arusztowicz

Bazylika Mniejsza w Węgrowie

Wnętrze kościoła ozdabia zespół wspaniałych fresków Michała Anioła Palloniego podziwianych nie tylko przez mieszkańców Węgrowa, ale i zwiedzających nasze miasto turystów. Artysta skomponował dziewięć iluzyjnie malowanych ołtarzy o wysokich wartościach artystycznych.

W zakrystii znajduje się kolekcja 20 interesujących portretów sarmackich z XVIII wieku oraz słynne Zwierciadło Twardowskiego. To fascynujące dzieło wykonano z metalu, głównie srebra. Oprawione jest w ramę ozdobioną łacińskim napisem:

„Tym lustrem Twardowski czynił sztuczki magiczne, lecz obrócone zostało to na służbę Bożą”.

Z Lustrem Twardowskiego związane są liczne legendy. Jedną z nich mówi, że pod koniec życia król Zygmunt August wybrał się w podróż do Knyszyna. Towarzyszył mu czarnoksiężnik Twardowski, który za wiedzę tajemną zaprzedał duszę diabłu. Po śmierci ukochanej żony król Zygmunt zaprzestał zabaw, nie uczestniczył w turniejach, unikał ludzi. Pogrzyżył się w melancholii, wspominając piękną Barbarę. **c.d. str.12**

Pewnej nocy władca wezwał mistrza, aby przy pomocy lustra wywołał ducha jego zmarłej żony. Twardowski zgodził się, ale postawił warunek, aby król nic nie mówił i nie próbował dotykać zjawy. Niestety, władca nie dotrzymał obietnicy. Rozległ się huk, lustro pękło i ukazał się w nim wizerunek diabła. Wkrótce Zygmunt August zmarł.

Oprócz wymienionych przez mnie dzieł w kościele znajduje się wiele innych unikatowych perełek np. bursztynowy krucyfik, monstrancja, starodruki. Serca

fundatorów kościoła Jana i Stanisława Krasieńskich są wmurowane po obu stronach ołtarza w Bazylice Mniejszej.

Olga Arusztowicz

Redakcja gazetki gimnazjalnej „Byle do dzwonka”

Olga Arusztowicz
Patrycja Starzyńska
Katarzyna Postek
Klaudia Filipiak
Magdalena Tarapata
Krzysztof Urban
Aniela Filipek
Agata Ręczkowska
Karaolina Bożyńska
Natalia Dekańska
Małgorzata Cejmer
Izabela Sadowska

Kamil Bronisz
Patrycja Arasim
Milena Andruchewicz

Daniel Piotrowski
Mikołaj Ogonowski
Kamila Maleszewska
Katarzyna Gierłowska
(redaktor naczelny)

Opiekunem gazetki jest
p. Radosław Łuszczynski

**Redakcja gazetki składa
serdeczne podziękowania
wszystkim nauczycielom,
którzy przyczynili się do
powstania niniejszego
wydania gazetki.**

***